

Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна
Центр соціально-гуманітарних досліджень

ВИПУСКНИКИ КАРАЗІНСЬКОГО УНІВЕРСИТЕТУ ПРО ОСВІТУ ТА ПРОФЕСІЮ

звіт за результатами онлайн-опитування

СОЦІОЛОГІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

2022

ІНФОРМАЦІЯ ПРО ОПИТУВАННЯ

Останні роки були і залишаються дуже складними для університету та його спільноти, враховуючи пандемію covid-19 і війну, що триває, а також прифронтовий статус Харкова. Але попри все університет не припинив свою діяльність і навчальний процес.

Центр соціально-гуманітарних досліджень ХНУ імені В.Н. Каразіна з 11 по 24 листопада 2022 року провів опитування випускників Каразінського університету. У опитування взяли участь 1039 випускників (переважно за останні 5 років, в тому числі 2022 рік).

Опитування відбувалось онлайн, за форматом це веб-опитування (CAWI – Computer Assisted Web interviewing), здійснене за допомогою комп'ютерної платформи для проведення онлайн-опитувань LimeSurvey 3.21.6. Респонденти мали змогу відповідати на запитання анкети через браузер за допомогою будь-якого пристрою (комп'ютера, планшета, смартфона). Посилання на запитальник надсилалось на поштові адреси випускників. До зібраних даних застосовано логічний контроль. Анкети, що не відповідають критеріям перевірки, вилучено із загального масиву даних. Обробка й аналіз даних здійснено за допомогою статистичного пакету IBM SPSS Statistics 25.

Загальна кількість опитаних на соціологічному факультеті – 85 (випускники-бакалаври, випускники-бакалаври, що навчаються у магістратурі та випускники магістри).

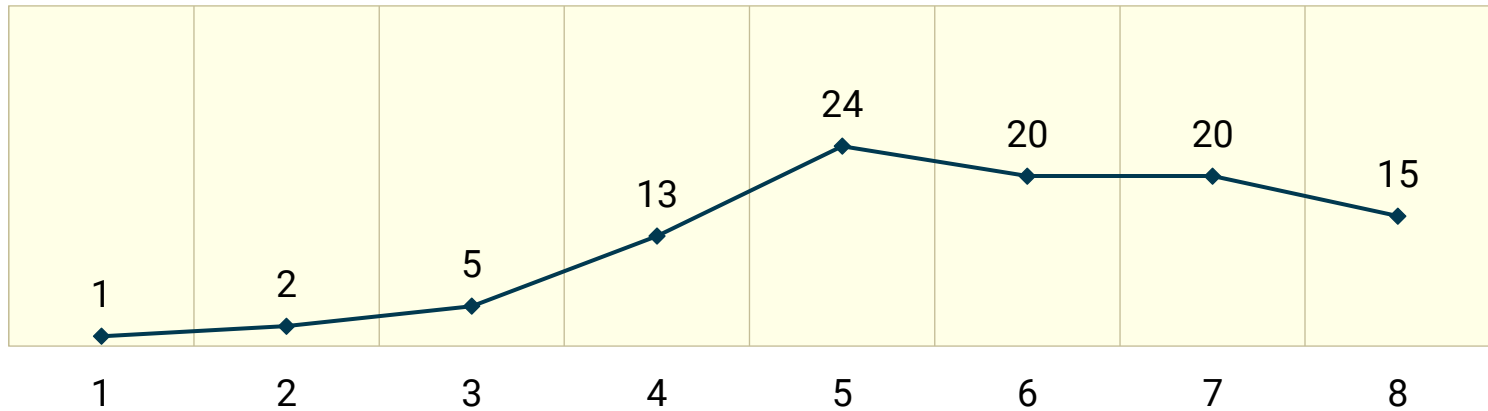
ЗАДОВОЛЕНІСТЬ НАВЧАННЯМ В УНІВЕРСИТЕТІ

У цілому вам подобалось чи ні навчатись в університеті? (%)

ОЦІНКА ВИКЛАДАННЯ В УНІВЕРСИТЕТІ

Як би Ви в цілому оцінили якість викладання на вашому факультеті за десятибальною шкалою, де «10» означає, що викладання максимально якісне, а «1» – абсолютно неякісне? (%)

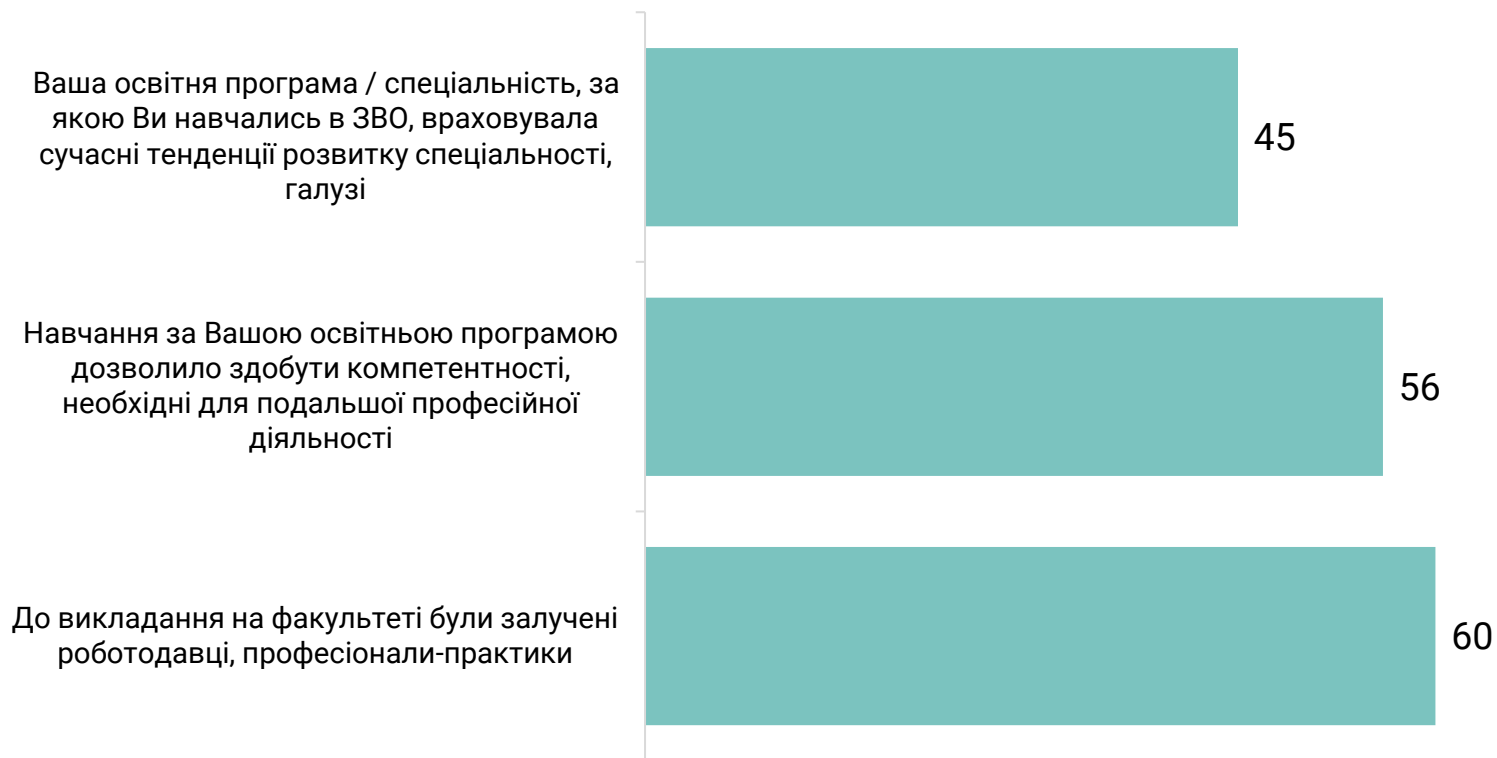

Середня оцінка

7,6

ВІДПОВІДНІСТЬ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ ВИМОГАМ ПРОФЕСІЇ

Ствердні відповіді («повністю згодні» та «скоріше згодні» разом) на запитання
«Якою мірою ви згодні чи незгодні з наступними твердженнями?» (%)

ВІДПОВІДНІСТЬ ОТРИМАНИХ ЗНАНЬ ТА НАВИЧОК ВИМОГАМ ПРОФЕСІЇ

На вашу думку, ви отримали чи ні в університеті знання й навички, які необхідні для вашої професії, за якою ви отримали освіту? (%)

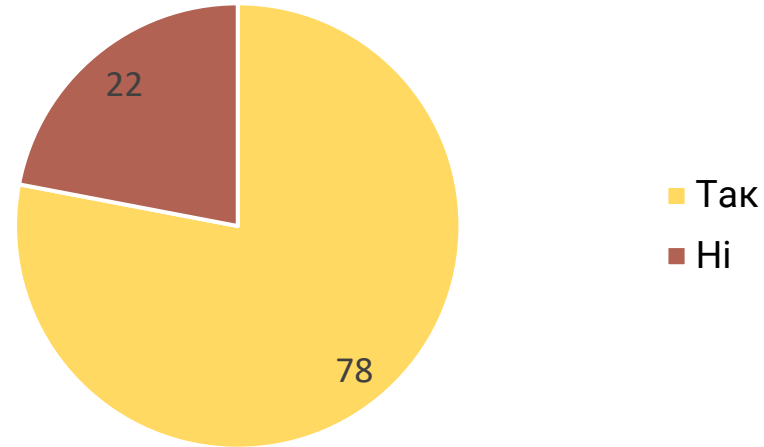
ВІДПОВІДНІСТЬ ОТРИМАНОЇ ОСВІТИ ВИМОГАМ РИНКУ ПРАЦІ

На час вашого навчання в університеті відповідала чи не відповідала якість освіти, яку отримували студенти вашого факультету, вимогам ринку праці? (%)

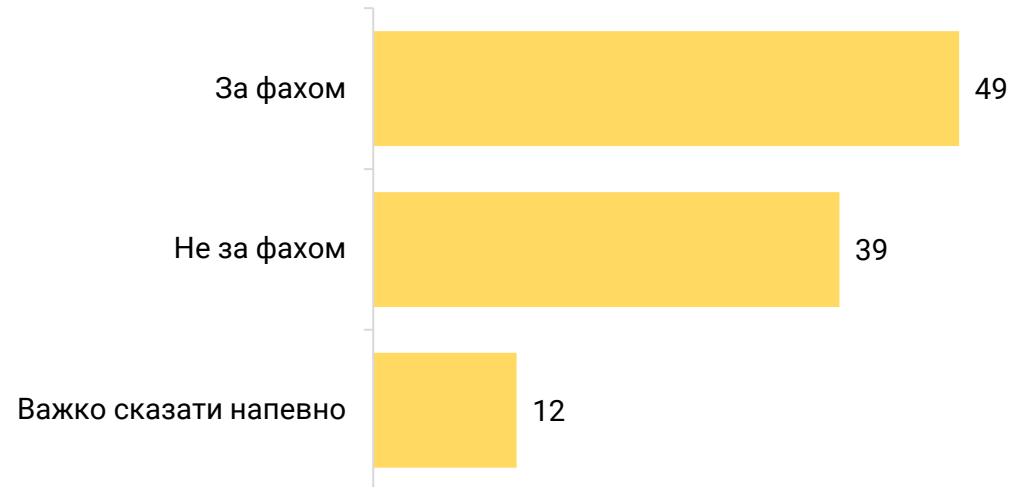
ПРАЦЕВЛАШТУВАННЯ ПІСЛЯ ЗАКІНЧЕННЯ УНІВЕРСИТЕТУ

«Чи змогли ви працевлаштуватися після закінчення навчання в університеті?» (%)

Масив: випускники соціологічного факультету - 85

Це працевлаштування було за фахом чи ні? (%)

Масив: випускники, які закінчили бакалавріат або магістратуру та працевлаштувались після закінчення університету - 49

СТАЛІСТЬ ВИБОРУ КАРАЗІНСЬКОГО / СВОГО ФАКУЛЬТЕТУ / ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

Якби вам знову довелося вирішувати питання про вибір ЗВО для навчання та отримання спеціальності, ви б обрали сьогодні Каразінський університет? А чи обрали б ви знову ваш факультет/ інститут? А чи обрали б ви знову свою освітню програму / спеціальність? (%)

ДУМКИ ТА ПРОПОЗИЦІЇ ВИПУСКНИКІВ КАРАЗІНСЬКОГО ЩОДО ОСВІТНІХ ПРОГРАМ

В ході опитування випускникам Каразінського університету було запропоновано дати відповіді на декілька відкритих запитань.

У першому запитанні респондентів просили назвати курси, які необхідно додати до навчальної програми задля того, щоб рівень підготовки спеціалістів краще відповідав сучасним вимогам ринку праці. Це запитання звучало наступним чином: **«На Вашу думку, які навчальні курси потрібно ДОДАТИ для підготовки спеціалістів Вашої освітньої програми / спеціальності, щоб вони відповідали вимогам ринку праці?»**. На наступних слайдах відповіді на це запитання позначені як **«Курси, які потрібно додати»**.

У другому запитанні випускникам потрібно було пригадати студентські роки, та визначити, які курси з тих, що вони прослухали під час навчання в університеті здаються їм не потрібними, зайвими для якісної підготовки спеціалістів. Запитання звучало так: **«Пригадайте, будь ласка, які з навчальних курсів, що Вам викладалися, на Вашу думку, НЕ ПОТРІБНІ для підготовки спеціалістів Вашої освітньої програми / спеціальності?»**. На наступних слайдах відповіді на це запитання позначені як **«Не потрібні курси»**.

Третє відкрите запитання стосувалось певних рекомендацій з боку випускників, про те, яким чином можливо покращити підготовку за спеціальністю, щоб майбутні випускники були краще підготовлені до сучасних вимог ринку праці. Це запитання було сформульоване так: **«Що, на Вашу думку, може поліпшити підготовку фахівців Вашої освітньої програми / спеціальності, щоб вони відповідали сучасним вимогам ринку праці?»**. На наступних слайдах відповіді на це запитання позначені як **«Що поліпшити»**.

Усі відповіді респондентів представлені з мінімальним редагуванням. Всі пропозиції та зауваження респондентів викладено максимально наближено до оригіналу, зі збереженням авторської орфографії та пунктуації.

СОЦІОЛОГІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

Освітні програми	Кількість відповідей	Курси, які потрібно додати
054 соціологія	25	організація гарної виробничої практики (реальної практики в компанії) – більше курсів про якісні та кількісні методи маркетингових досліджень, маркетинг – аналіз якісних даних – аналіз кількісних даних з використанням R – запрошувати викладачів-практиків – збільшити кількість годин для курсів з методів/аналізу даних – додати поглиблені курси за вибором, щоб їх обирали ті, кому це дійсно цікаво
Медіакомунікації журналістика	10 4	Data visualization, Tableau, Power BI. Big Data Analysis
Соціальна робота	4	Більш практично орієнтовані курси
Соціальні технології	4	Більш якісне викладання англійської мови;
Соціальні комунікації, реклама та PR	4	Більше PR, відео виробництво, продюсуванням, трішки фінансів)
політологія	3	Більше завдань на розвиток саме практичних навичок
Методи соціологічних досліджень	2	Більше нових методик в сфері маркетингу
Політична соціологія	2	Більше практики і прикладних дисциплін, менше теоретичних
соціологія (соціальні технології)	2	Більше практичних задач та можливість розв'язувати реальні кейси
Прикладна соціологія	2	Більше практичних курсів, більше практичних занять із програмами для обробки даних, залучення до роботи з даними та дослідженнями з другого курсу навчання, більше практики загалом та занурення у професію з першого курсу, а не з кінця третього
Аудіовізуальні медіа та цифрове журналістика	2	Більше про соціальні мережі, SMM. Комп'ютерні програми, які необхідні для роботи. Практика, яка дійсно допоможе знайти роботу, чи покращити свої навички.
Медіакомунікації та зв'язки з громадськістю	1	Більше програм, орієнтованих на отримання практичних навичок, бажано не у форматі «один проект на весь курс». В ідеалі щось розроблене за участю реальних роботодавців.
Реклама и PR	1	Більше української мови, більше психології та більше практики поза універсом.
Реклама та зв'язки з громадськістю	1	глобальні проблеми сучасності гендерні дослідження перспективні медіазасоби (діпфейки, нфт, AI і все таке інше) феномен соцмереж
соціальна робота та соціологія управління	1	Диджитал маркетинг, робота с даними
Соціальні комунікації	1	Дисципліна пов'язана з політичною діяльністю
Соціальні комунікації та нові медіа	1	Додати ПРАКТИКИ! ДУЖЕ БАГАТО ПРАКТИКИ! економіка, маркетинг, бізнес
Соціальні комунікації, реклама та зв'язки з громадськістю	1	звернути увагу на ораторське мистецтво, а також більш покращити навчання з відеомонтажем й вмінням працювати з обладнанням для зйомки(камера, мікрофон тощо)
Соціально-політичні та маркетингові дослідження	1	Копірайтинг, UX дослідження
Стратегічні комунікації	1	Креативні практики, копірайтинг, навички створення аналітичних звітів
Стратегічні комунікації та нові медіа	1	Курс або підкурс про те, як презентувати результати роботи, як захищати свої ідеї тощо. Майстерність презентації якщо спрощено. Більшу увагу приділяти соціальним мережам і як працювати з ними. Окремий практичний курс з копірайтингу. Додати англомовні курси (іншомовні) Додати годин іноземної мови Додати курси та збільшити навантаження з методів політичних досліджень Додати сфокусувати освітню програму
	1	Я б додала більше практичних занять, або додаткових вебінарів/семінарів/воркшопів , що є популярними на ринку. Для цього вважаю доцільним залучати успішних випускників останніх років.

Курси, які потрібно додати

Курс з проєкт менеджменту, організації роботи та комунікації з підрядниками.

Курс інтернет-журналістики, де навчають практично редакторській роботі на стрічці новин.

Курси на бакалавраті були цілком за спеціальністю. Про якість викладання я мовчу просто. Інформація, яка абсолютно не на часі + викладачі, які з початку карантину або просто не проводили пари, або робили це дуже рідко. Розчарування.

Курси, які поглиблюють знання про "життя" людей в інтернеті – їхні звички, взаємодії, комунікації тощо, оскільки основний доступ до людей для соціолога, маркетолога на даний момент там, як не крути, тому потрібно добре знати, що це за простір, які в нього правила і т.п. Варто додати курс з інтернет маркетингу – ми мали лише узагальнені предмети з маркетингу і виявилось, що цього не достатньо для роботодавців. Варто поєднувати теорію і практику більше! Наприклад, ввести предмет "основи комунікації з клієнтами та проведення соціологічних та маркетингових досліджень" – в першу чергу ми комунікуємо з людиною, потім з групою і більше – наша робота починається з комунікації, а для цього інколи потрібно бути "актором сцени", тобто в першу чергу застосовувати на СОБІ соціологічні теорії на практиці – варто програвати ситуації, розробляючи сценарій вживу, бо робота соціолога це не лише написати програму фокус групи, опитування, включеного спостереження і т.п. потрібно це все "прожити" хоч програвши з своїми однокласниками, думаю, це буде веселою і дуже цінною практикою! Особисто я дуже вдячна, що була інтерв'юером на реальних опитуваннях – це безцінно!!!

Модернізувати програму під сучасні реалії. Дати студентам осяжні інструменти для майбутньої роботи.

Назва моєї спеціальності звучала дуже сучасно, а по факту - акцент був лише на сухій соціології (

Онлайн маркетинг, основи продажів, основи рекрутингу

Потрібно додавати не курси, а зосереджуватися на практичних навичках

практика в сучасних міжнародних соціологічних організаціях

Робити більше практичної практики

Робота з програмами соціологічного спрямування

Скоріше прибрати, а не додати. Наприклад, магістратура за освітньою програмою "Журналістика" - однозначно приходять студенти, які вже вивчали журналістику і знову вивчати базові речі з журналістики - якість дивно і зовсім непродуктивно

Сучасних викладачів, практику, сучасні технології

Тактика, тактична медицина

Таргетинг, веб дизайн

Університет має знайти баланс між вимогами ринку та тим абстрактним знанням, яке має давати класичний університет. Не вважаю за потрібне аж занадто гнатися за вимогами ринку, бо це не дає можливості розвивати основні напрямки університетської освіти (абстрактне, критичне та аналітичне мислення)

Управління персоналом, Проведення інтерв'ю (практичний курс), Прикладні соціологічні дослідження для малих та середніх груп, Соціологічні дослідження в організації

Я вважаю, що більшість навчальних курсів були корисними (виходячи з назви), але їхнє наповнення було доволі посереднім, звісно за деякими виключеннями. Найбільше проблем я, як докторант напрямку соціології, маю з базовими соціологічними теоріями, виклад яких у перші роки бакалаврату був дійсно поганим. Також я не зміг навчитися користуватися програмою SPSS, через що зараз вимушений брати додаткові уроки приватно.

Якісне викладання іноземних мов (англійська та та друга мова) з адекватною практикою, а не де викладач, знає правила, а розмовляє як «радянський словник» - Практичний маркетинг; - вивчення та практика сучасних інструментів обробки даних (google analytics, Tableau і так далі) Головне повага до студентів зі сторони викладачів, тому що деякі просто знищували бажання ходити на пари.

Не потрібні курси

Авторські курси Півневої не потрібні

Антропосоціогінез

Безпека життєдіяльності, охорона праці, та інші предмети, що не мають жодного зв'язку із сьогоденням і реальними умовами.

Більше залучати молодих фахівців практиків до викладання Предмети, які на мою думку не дуже гарно викладались, їм слід приділити більшу увагу: -онлайн-дослідження(не потрібно) -історія світової та української журналістики(більше приділити увагу) -історія медіа(більше приділити увагу) -медіаправо та інтелектуальна власність(більше приділити увагу) -ефекти комунікативних технологій(не потрібно)

Були жажливі викладачі, яскравий приклад Шеремет, у якої освітня програма до 91 року.

Важко згадати, тому що дисциплін було багато, а актуальних знань десь відсотків 30%, і ще на це вплинули більше викладачі, які цікаво викладають інформацію.

головне, щоб кожен з існуючих курсів був актуальним всередині себе)

Демографія, соціологія освіти, соціологія економіки, релігієзнавство, логіка

ДУЖЕ ДУЖЕ БАГАТО СОЦІОЛОГІІ

Конфліктологія

Майже більша половина. Більшість витрачає час. Будь моя воля, я б скоротив навчальний процес до 2-3 років, 5.5 років це забагато одна вода поступала до студентів, яка вряд чи кому знадобиться. А взагалі хотілось би щоб кожен предмет на семестр вибрав сам студент.

Майже всі НЕ ПОТРІБНІ

Медіапсихологія, історія медіа.

Моя програма передбачала курси з методів соціології, які не є практичними для моєї роботи

Політоллгія

Помню преподавателя с которым мы от руки рисовали пером, вообще не пригодилося 🙄

Релігієзнавство

Социология советского и постсоветского – что это вообще за херня и как таким можно засорять людям мозги.

Соціологія радянського та пострадянського(її нібито вже нема, але це мій особистий біль)

Соціологія реклами (не відповідає сучасним реаліям), Соціологія радянського і пострадянського (лише тішить його викладачів та не дає корисних знань), Основи економічної теорії (теж саме, щої попередній курс), решту непотрібних курсів я навіть не пам'ятаю. справа не стільки в курсах, скільки у "втомлених" або байдужих викладачах

Теоретичні курси по типу галузевих соціологій

Фізичне виховання

Фізкультура;

Філософія

Я не можу сказати, що мені було цікаво навчатися на магістратурі. Тому я не пам'ятаю предметів, які викладались. Я відкрив додаток до диплому і з 18 курсів у списку я згадав 1 - Нації і націоналізм у сучасному світі. Інші не пам'ятаю (ані хто викладав, ані що викладалося).

Історична антропологія, політична аналітика та політичне прогнозування

Що поліпшити

організація гарної виробничої практики, – запрошення викладачів-практиків – поглиблені курси за вибором з методів досліджень та аналізу даних, маркетингу тощо

1. Більш обізнані викладачі. Які будуть мати досвід за плечима або паралельну роботу, яка дозволить перейняти професійні навички студентам.
2. Більше практичної роботи у місцях, де згодом можуть працювати студенти. 3. Використання педагогами різноманітних методів навчання (додавай інтерактив, кейси, схеми тощо замість простого "лекція-семінар").

1. Можливість набуття досвіду та професійних навичок вже з першого курсу, шляхом практичних занять в державних установах та місцевих організаціях (не державних установ в тому числі). 2. Занурення в специфіку професійної діяльності в умовах постійно змінного середовища та непередбачуваних обставин. 3. Аналіз труднощів, з якими зіткнеться молодий фахівець, шляхом спілкування із досвідченими працівниками різних установ соц.допомоги.

Більше корисних поїздкою на суміжні з навчанням види бізнесу) Але дякую Дрозд, моєму куратору, вона нас возила на всі телеканали
БІЛЬШЕ ПРАКТИКИ менше теорії(вона теж важлива,але її іноді буває занадто)

Більше практики, поглиблене вивчення англійської, робота у сфері онлайн опитувань або онлайн маркетингу

Більше практики; Застосування європейського досвіду; Менше радянщини у викладанні

Більше практичних знань, більше практики, навичок досліджень

Більше практичних навичок (робота у програмах з обробки даних та ін.), орієнтація на реально існуючі посади на ринку праці, а не абстрактні

Більше профільної англійської мови і більше інтерактивності в заняттях

Більше практики

Викладання молодими фахівцями практиками з певної сфери діяльності, яка відповідає спеціальності студента/студентки.

Викладачі - практики, які хоча б володіють українською.

Викладачі-практики, більше практичних завдань, зменшення кількості предметів.

Вміння користуватися сучасними технологіями і застосовувати їх в навчанні, орієнтація на ринок і практику

Возможно, підготовка к трудоустройству(резюме, презентація себя). Возможно, работа на реальных проектах, больше практики в компаниях

Головним є отримання реальної практики як в державних, так і в недержавних установах вже з другого року навчання в університеті – професійну кухню потрібно вже ТОДІ побачити, щоб зрозуміти чи твоє чи не твоє ! Ніколи не потрібно витратити свій власний дорогоцінний час на речі, які не до душі, завжди потрібно рухатись вперед!

Давати студентам більше практичних завдань

Доступ до сучасного софту аналізу та візуалізації статистичних даних

Залучати молодих практиків до викладання

Залучення, якщо не до викладання, але хоча б до навчальних інтенсивів/майстер-класів спеціалістів, які прямо зараз працюють в відповідній сфері. Також, краще слідкувати за тим, щоб викладачі не були і базі Миротворець, як це вийшло з А.Д. Литовченко, наприклад

Замінити деяких викладачів, які напроч відбивають у студента бажання вчити його дисципліну, тому що використовують психологічний тиск в комунікації зі студентами. Наприклад, Шеремет І., Лисиця Л. Також деякі викладачі викладають свій предмет поверхнево. Основна рекомендація - посилити контроль за їх діяльністю, надати студентам можливість впливати на цю ситуацію.

Звучити кількість вивчаємих сфер. Безумовно класно, що студент може познайомитися з різними сферами, але це просто знайомство, немає поглиблення. Після випуску ти не можеш відчувати себе спеціалістом з конкретного напрямку, відповідно з такими даними важко влаштуватися на роботу.

Оновлення кадрового складу групи забезпечення Освітньої програми, оскільки викладачі не володіють достатніми компетенціями та мотивацією для викладання відповідних курсів.

Більше практики, навчання спеціалістів шукати інформацію в інтернеті не академічному порядку, а у більш практичного

Що поліпшити

Здатність викладача зацікавити в своєму предметі і в його прикладному застосуванні. Наразі я розумію, що багато предметів були дуже корисними, але в моменті я просто не могла зрозуміти навіщо це мені, і як я зможу це застосувати

Зкомпонувати більшість дисциплін з назвою «основи» тому що там знання, які нічого не несуть, там є загальна інформація, яку студент може вивчити за тиждень при підготовці до семінарів, а курс розтягують на семестр. І коли це ще викладається людиною, яка сама не сильно розуміє, що вона викладає, то виникає питання, що це взагалі таке і навіщо; - Додати більше практичних занять, давати завдання для студенти де вони можуть себе проявити та працювати в команді та індивідуально (цю гарну практику використовував О. В. Хижняк, Лисиця Н.М.); - Не залучати викладачів до викладання, які дуже часто у відрядженнях, тому що після повернення вони дають писати робити за їх курсом, а інформації просто нуль, а потім ставлять «незадовільно» хоче нічого не викладали і адекватного матеріалу для самовивчення також не було (власний досвід цілої групи, дякуючи Погарській Н.В. швидко вирішили це питання)

Зміна кадрів

Змінити програму та більше частину викладачів.

Командна робота; Більше практикуючих спеціалістів; Більше розборів реальних бізнесових кейсів, оскільки комунікації є інструментами, що використовують для вирішення задач бізнесу, класно навчити визначати, яку саме задачу вирішує комунікацію; Розвивати аналітичне мислення студентів;

Конкретні приклади вакансій на які можна піти отримавши освіту, можливо розсилка таких вакансій раз на півроку щоб всі могли оформити свої знання в конкретну назву професії та зрозуміти обов'язки

На сьогодні роботи нема без досвіду, тому хотілось б щоб університет змог допомогти з начальним працевлаштуванням, хочаб безкоштовно працювати, щоб тільки опит був для подальшого розвитку.

Надавати більше інструментів для роботи (в плані, навіть робота з графічними додатками) менше теоретичних відомостей

Потрібно додати більше предметів, які дійсно допоможуть в праці: копірайтинг, фотошоп, SMM, комп'ютерні програми. Дізнатися більше що саме потрібно знати, щоб виконувати цю працю.

Предмети мають викладатися за сучасними підручниками та навчальними матеріалами, а не підручниками, яким 30+ років. Викладачі, які симпатизують росії та її пропаганді не мають викладати в університеті. До викладання мають залучатися спеціалісти-практики, а не просто викладачі, які в очі не бачили реальної роботи та реальних задач сучасних роботодавців. Менше лекційного матеріалу, більше практики. Більше предметів, які описують нашу сучасність та життя навколо. Менше повторюваного матеріалу з курсу в курс, особливо коли мова йде про магістерську програму.

Прибрати викладачів старої школи з їх непотрібними курсами і неактуальними знаннями

Стажування у великих ЗМІ

Стежити за новими тенденціями (програмами, технологіями, тощо) і ВІДРАЗУ впроваджувати їх у навчальний план (або хоча б використовувати на лекціях та семінарах) а не розповідати кожного року матеріал мов із XIX століття

Сучасні практики, та люди які чогось реального досягли на практиці а не на «бумажкє», не просто ШАНОВНІ викладачі

Тюрьма. Всем пророссийским преподам и любителям русского мира место на бутылке.

Участь у семінарах та конференціях про методи викладання та практичний досвід

ще більше запрошених лекторів-спеціалістів з крутих місць) я маю на увазі радше формати майстеркласів, мабуть

Я впевнений, що шлях лише один - зміна ставлення держави (напевно, в обличчях, зокрема, Міністерства освіти та керівництва ЗВО) до викладачів. У мене постійно було відчуття, що викладачі (більшість, але не всі) не зацікавлені у тому, що вони викладають. Я

абсолютно впевнений, що самовдосконалення викладачів можливе лише за умови, якщо вони мають гідну зарплату, а відносини з колегами та адміністрацією університету будуються на взаємній повазі. Це ж стосується і відношення викладачів до студентів.

Якісна практика у розвинених організаціях